

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 12Co/41/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8715214285
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Tóth
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8715214285.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobkyne: H. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y., O. XXXX/X, zastúpeného: PUCHALLA SLÁVIK & PARTNERS, s.r.o., Kmeťova 24, Košice, IČO: 36 860 930, proti žalovanému: Poštová banka, a.s., Dvořákovo nábřeží 4, Bratislava, IČO: 31 340 890, zastúpeného: AK Antol, s.r.o., Kupeckého 2542/72, Pezinok, IČO: 47 257 024, o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy a vydanie predbežného opatrenia, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Poprad zo dňa 8.1.2016 č. k. 12C/490/2015-13, jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie súdu prvého stupňa.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Poprad uznesením č. k. 12C/490/2015-13 uložil zamestnávateľovi žalobkyne spoločnosti Schüle Slovakia, s.r.o., so sídlom Teplická 3860/34A, Poprad, IČO: 36 460 567, aby nevykonával zrážky zo mzdy žalobkyne v prospech žalovaného na základe Dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá je súčasťou Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 24.8.2010, a to do právoplatnosti skončenia konania vo veci samej. V odôvodnení rozhodnutia súd uviedol, že žalobkyňa sa domáhala určenia, že Dohoda o zrážkach zo mzdy, ktorá je súčasťou Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 24.8.2010, uzavretá medzi ňou a žalovaným, je neplatná. Súčasťou úverovej zmluvy bola Dohoda o zrážkach z mzdy, pričom táto nebola uzavretá na osobitnej listine. Úverová zmluva má formulárový charakter, ktorej obsah nemohla žalobkyňa ovplyvniť. Nemala možnosť zmluvu nepodpísať bez podpísania Dohody o zrážkach zo mzdy. Navyiac, Dohoda o zrážkach zo mzdy je napísaná malým písmom, je inkorporovaná v časti 2, v bode 4 úverovej zmluvy. Navyiac, znenie dohody je uvedené iba v obchodných podmienkach, ktoré nie sú podpísané žalobkyňou. Z Dohody nie je zrejma určitá pohľadávka, ktorá má byť predmetom zrážky zo mzdy a touto Dohodou zabezpečená. Možno hovoriť, že takáto Dohoda je nedostatočne určitá, keď nie je vyjadrená dostatočne peňažnou sumou či právnym dôvodom jej vzniku. Dohoda o zrážkach zo mzdy má mať osobitnú listinu a spotrebiteľ má byť poučený o dôsledkoch jej uzavretia a dania možnosti odmietnuť, čo v tomto prípade nebolo dodržané. Dohoda o zrážkach zo mzdy nebola individuálne dojednaná. Spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Navyiac, takáto Dohoda nepodlieha súdnej kontrole, je v rozpore so zákonom. Ak sú vykonávané zrážky zo mzdy na základe neplatnej dohody o zrážkach zo mzdy, tak sa zasahuje do majetkovej sféry žalobkyne. U žalobkyne je vytváraný stav právnej neistoty z hľadiska pokračujúcich zrážok zo mzdy. Vydaním predbežného opatrenia sa zamedzí neoprávneným zásahom do majetkovej sféry žalobkyne a jej vlastníckeho práva. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy nie je založený na objektívnom vyhodnotení výšky dlhu, ale na subjektívnej predstave veriteľa o výške pohľadávky a jej príslušenstva. Výška pohľadávky síce môže mať oporu v zmluve, ale pri zmluve so zmluvnými podmienkami, ktoré neboli predmetom posúdenia súdu alebo inej objektívnej inštitúcie, je potom nebezpečenstvo, že spotrebiteľ zmluvné podmienky nedokáže vyhodnotiť.

Podľa § 74 ods. 1 O.s.p., pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov alebo ak je obava že by výkon súdneho rozhodnutia bol

ohrozený. Podľa § 76 ods. 1 písm. f/ O.s.p., predbežným opatrením môže súd uložiť účastníkovi najmä, aby niečo vykonal, niečoho sa zdržal alebo niečo znášal.

V danom prípade súd skonštatoval, že je tu potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov a platiteľovi mzdy zakázať nevykonávať zrážky zo mzdy v prospech žalovaného na základe Dohody o zrážkach zo mzdy.

O trovách predbežného opatrenia rozhodne súd v konaní o veci samej.

Proti uzneseniu okresného súdu dal odvolanie žalovaný. V prvom rade žalobca musí preukázať, že jeho návrh vo veci samej právne obstojí a že z jeho strany nejde o šikanózne alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie práva. Žalobca musí preukázať existenciu hrozacej ujmy, teda osvedčiť, že bez nariadenia predbežného opatrenia by mu mohla vzniknúť ujma značná, závažná a dokonca neodstrániteľná.

Keď žalobca podal návrh na vydanie predbežného opatrenia, nevedol, na aký úver sa konkrétne vykonávali zrážky zo mzdy, aké sumy už boli zrealizované, preto tak nedostatočne odôvodnil obavu z ohrozenia jeho práv, ktorá by mu mohla vzniknúť vykonávaním zrážok zo mzdy. Návrh žalobcu na nariadenia predbežného opatrenia je dostatočne odôvodnený. Nie je uvedené v čom je neplatnosť zmluvnej podmienky, resp. akým konaním boli značne porušené povinnosti žalovaným pri uzatváraní zmluvných dojednaní. Ak súd poukazuje na to, že má byť objektívne vyhodnotená výška dlhu žalobcu, tak nevedol, akému zákonnému ustanoveniu odporuje dojednanie Dohody o zrážkach zo mzdy. Občiansky zákonník č. 40/1964 Zb. v § 551 umožňuje uzavretie Dohody o zrážkach zo mzdy. Zo strany žalovaného nejde o nejaké svojvoľné konanie. Keď sa súd stotožnil s návrhom a skutkovými tvrdeniami žalobcu, nie je zrejmé, aké konkrétne skutkové a právne dôvody boli súdom vyhodnotené. Súdom nevedol v čom spočíva konkrétna obava, na základe ktorej by bol výkon súdneho rozhodnutia ohrozený. Nie je tak isto jasné, z čoho súd vyvodil, že zmluva o úvere je bezúročná a bez poplatkov. Zákon nevyklučuje zabezpečenie záväzkov zo spotrebiteľských zmlúv, resp. od 1.5.2014 je zabezpečenie splatenia pohľadávky možné Dohodou o zrážkach zo mzdy, kde platí ústavná zásada retroaktivity. Dohoda o zrážkach zo mzdy medzi predávajúcim a kupujúcim je v princípe možná a dovolená za dodržania určitých pravidiel. Žiaden predpis Európskej únie nezakazuje a nezakazoval zabezpečenie záväzkov zo spotrebiteľskej zmluvy Dohodou o zrážkach zo mzdy.

Žalovaný poukázal na to, že Dohody o zrážkach zo mzdy sú zabezpečovacím inštitútom v súlade s § 551 Občianskeho zákonníka. Žalovaný pristúpil k realizácii zabezpečovacieho inštitútu u zamestnávateľa žalobcu, pričom výška zrážok zo mzdy je priamo regulovaná zákonnými ustanoveniami. Žalovaný si realizáciou Dohody o zrážkach zo mzdy iba uplatnil svoje práva plynúce mu zo zmluvy o úvere. Žalobca ničím nepreukázal, že ustanovenia zmluvy o úvere v časti Dohody o zrážkach zo mzdy sú neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Neodôvodnil svoj právny záujem na vydaní predbežného opatrenia. Rozhodnutie súdu prvého stupňa je v tejto časti nedostatočne zdôvodnené.

Podľa odvolateľa nie je dostatočne zdôvodnené nebezpečenstvo bezprostredne hrozacej ujmy z výkonu Dohody o zrážkach zo mzdy. Nie žalobca, ale práve žalovaný je poškodený a ohrozený neplatením povinností z úveru. Súdom sa nezaoberal otázkou, či predbežným opatrením nedošlo k neprimeraným zásahom do práv účastníka - žalovaného. Súdom znemožnil uspokojenie pohľadávky žalovaného a tak práve žalovaný je výrazne poškodený, ktorému sa nespláca pohľadávka, aj keď žalovaný si splnil všetky povinnosti zo zmluvy o úvere.

Žalovaný poukazuje na to, že nehrozí žalobcovi žiadna bezprostredná hrozaca ujma, pretože zrážky zo mzdy sa vykonávajú v rovnakej výške, ako je výška mesačných splátok zo zmluvy o úvere, ktorá povinnosť vznikla priamo žalobcovi ako dlžníkovi.

Dôkazné bremeno rovnako zaťažuje obidvoch účastníkov súdneho konania. Žalovaný je toho názoru, že nie je dostatočný dôvod na vydanie predbežného opatrenia a vyhovie návrhu žalobcu. Dlh žalobcu predstavuje minimálne 3.000,- eur. Navrhuje odvolaciemu súdu zrušiť uznesenie súdu prvého stupňa a zastaviť konanie alebo zrušiť vec a vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie.

Žalobkyňa k podanému odvolaniu uviedla, že sa stotožňuje v celom rozsahu s odôvodnením napadnutého rozhodnutia. Skutočnosti rozhodujúce pre nariadenia predbežného opatrenia je

nezákonnosť a neplatnosť Dohody o zrážkach zo mzdy, na základe ktorej dochádza k zásahom do majetkových práv žalobkyne. Žalobkyňa je poškodzovaná zrážkami zo mzdy na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pričom sú pochybné nároky žalovaného na úroky, poplatky a sankcie. Žalobkyňa poukazuje na neplatnosť Dohody o zrážkach zo mzdy pre rozpor s § 37 a § 39 Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb.. Dohoda neobsahuje podstatné náležitosti, ktorými sú označenie pohľadávky, k uspokojeniu ktorej sa má Dohoda vykonávať. Navyše úverová zmluva je spotrebiteľská zmluva a takáto Dohoda o zrážkach zo mzdy má mať osobitnú listinu. Navyše spotrebiteľ ako dlžník nebol poučený o dôsledkoch uzavretia takejto Dohody a nemal možnosť takúto Dohodu odmietnuť. Žalovaný sa vyhýba zákonným podmienkam týkajúcich sa ochrany spotrebiteľa, pričom Dohoda o zrážkach zo mzdy je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, ktorá nebola so žalobkyňou individuálne dojednaná. Spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvniť obsah formulárovej zmluvy. Preto podľa § 40 Občianskeho zákonníka je následkom neplatnosti takéhoto právneho vzťahu.

Čo sa týka poskytnutia súdnej ochrany spotrebiteľom, tak aj v rozhodnutí Súdneho dvora C-106/77 Simmenthal je spochybnené právo na výkon zrážok zo mzdy, ak sa tieto zrážky vykonávajú bez predchádzajúcej súdnej kontroly.

Dohodou o zrážkach zo mzdy sa zasahuje do majetkovej sféry a do vlastníckeho práva žalobkyne. Predbežným opatrením sa zabraňuje ďalším nepríjemným zásahom do majetkovej sféry žalobkyne. Žalobkyňa je toho názoru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je dostatočne odôvodnené, preto navrhuje potvrdiť rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne.

Krajský súd prejednal vec v medziach, ktorých sa odvolateľ domáhal preskúmania napadnutého rozhodnutia a zistil, že uznesenie súdu prvého stupňa je potrebné potvrdiť ako vecne správne. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia (§ 219 ods. 2 O.s.p.) a k tomu dodáva:

Žalobkyňa podala žalobu na určenie neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy a súčasne požiadala o vydanie predbežného opatrenia, ktorým sa zakáže platiteľovi mzdy žalobkyne vykonávať zrážky na základe Dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá má byť súčasťou Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX. Vo všeobecnosti je potrebné poukázať, že 24. 8. 2010 došlo k uzavretiu Zmluvy o úvere, na základe ktorej žalovaná poskytla žalobkyňi úver 3.500,- eur, ktorý mal byť vrátený v 70 mesačných splátkach po 87,29 eur. Vo formulárovej zmluve o úvere je text, že táto sa riadi Všeobecnými obchodnými podmienkami, Obchodnými podmienkami pre úver, pričom podpisom tejto zmluvy zmluvné strany uzatvárajú Dohodu o zrážkach zo mzdy podľa § 551 zák. č. 40/1964 Zb. (Občiansky zákonník), ktorá je zabezpečením pohľadávky banky vzniknutej zo zmluvy o úvere v súlade s čl. 4. Samotné posúdenie platnosti či neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy bude predmetom konania vo veci samej, ale dovtedy je potrebné vyriešiť otázku, či boli dané dôvody na nariadenie predbežného opatrenia zákazom platiteľovi mzdy žalobkyne vykonávať zrážky na základe Dohody. Je nesporné, že na strane žalobkyne je naliehavosť potreby riešiť vykonávanie zrážok zo mzdy a platnosť tejto Dohody, pretože v prípade vyslovenia neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy, dovtedy vykonávané zrážky by boli neoprávneným zásahom do majetkovej sféry žalobkyne, pokiaľ by jej nebola vyplácaná časť zo mzdy. Je potrebné poukázať na to, že dohody o zrážkach zo mzdy sú zákonným zabezpečovacím inštitútom podľa § 551 Občianskeho zákonníka, že uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy, kde zrážky zo mzdy nesmú byť vyššie, než by boli zrážky vykonávané pri výkone rozhodnutia. Ak sú pochybnosti o tom, či došlo k platnej Dohode o zrážkach zo mzdy, ak sa napáda nedostatok vôle, nemožnosť výberu, formulárová zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru, náležitosti písomnej formy, a to osobitnej písomnej zmluvy o Dohode o zrážkach zo mzdy pri civilnoprávných záväzkoch, ochrana práv spotrebiteľa, tak tento komplex podmienok súvisiacich so spotrebiteľskými úvermi vytvára určitú naliehavosť potreby riešiť dočasnú úpravu pomerov účastníkov, a to aj vo forme dočasného pozastavenia výkonu zrážok zo mzdy u dlžníka - žalobkyne z uzavretej úverovej zmluvy. Je tu naliehavosť potreby dočasnej úpravy pomerov účastníkov do doby, kým nebude vyriešená vec sama. Podľa názoru súdu prvého stupňa v zhode s odvolacím súdom je osvedčená potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov z hľadiska pochybnosti platnosti uzavretia Dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá je základom na postup platiteľa mzdy, ak takáto Dohoda o zrážkach zo mzdy bola doručená platiteľovi zo strany žalovaného. Naliehavosť potreby dočasnej úpravy, potreba poskytnúť ochranu spotrebiteľovi, je predpokladom nariadenia predbežného opatrenia. Preto odvolací súd potvrdzuje uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne, pokiaľ dočasne je upravené a uložené

zamestnávateľovi žalobkyne nevykonávať zrážky zo mzdy v prospech žalovaného na základe Dohody o zrážkach zo mzdy.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.